

«БЕКІТЕМІН»
Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым вице-министрі
Э.А.Суханбердиева
« 19 » 04 2017ж.

«Гармония» пәнінің Тест спецификациясы

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының бітірушілері ЖОО-да оқуды жалғастыра алу қабілетін анықтау.

2. Міндеті: Қысқартылған оқыту нысаны бойынша Жоғары білім берудегі «04 Өнер» бағытының келесі мамандықтарына:

5В040200-Аспаптық орындаушылық

5В040500-Дирижерлау

түсу үшін Техникалық және кәсіптік білім беру мамандықтарының:

0108013-Мектепке дейінгі және негізгі орта білім беру ұйымдарындағы музыка пәнінің мұғалімі

0404013-Балалар музыка мектебінің оқытушысы, концертмейстер

0404023-Балалар музыка мектебінің оқытушысы, ансамбль, оркестр әртісі (жетекшісі)

0404033-Балалар музыка мектебінің оқытушысы, халық аспаптар оркестрінің әртісі (жетекшісі)

0404043-Балалар музыка мектебінің оқытушысы, эстрадалық аспаптар оркестрінің әртісі (жетекшісі)

0405013-Оқытушы, хормейстер

0406013-Балалар музыка мектебінің оқытушысы

0407013-Балалар музыка мектебінің оқытушысы, академиялық ән салу әртісі, ансамбль солисі

0407023-Балалар музыка мектебінің оқытушысы, домбырамен халық әндерін орындау әртісі

0407033-Балалар музыка мектебінің оқытушысы, эстрадалық әндер орындау әртісі

0407043-Хор әртісі

бітірушілеріне арналған тест.

3. Тест жоспары: Тестке пәннің негізгі бөлімдердің материалдары енгізілді.

Тест 3 бөліктен тұрады.

Б1 бөлігі бір дұрыс жауабы бар (1/5) - 20 тапсырма,

Б2 бөлігі бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар (б/б) - 10 тапсырма,

Б3 бөлігі жағдаяттық (бір дұрыс жауабы бар) - 10 тапсырма.

Тест тапсырмалары 3 қиындық деңгейінен тұрады.

Біріншідеңгей (1) - 10 тапсырма.

Екіншідеңгей (2) - 20 тапсырма.

Үшіншідеңгей (3) – 10 тапсырма.

Тақырып Тема		Тақырыпша Подтема		Тапсырмалар саны
КК од	Аты Наименование	КК од	Аты Наименование	Количество заданий
1	Диатоника	1	Гармония курсына кіріспе.	2

Тақырып Тема		Тақырыпша Подтема		Тапсырмалар саны Количество заданий
КК од	Аты Наименование	КК од	Аты Наименование	
			Гармонияның дамуы. Негізгі үшдыбыстылықтың қызметтік жүйесі. Төртдауыстылар құрылысы. Олардың орналасу түрлері. Негізгі үшдыбыстылықты қосу. Введение в курс гармонии. Эволюция гармонии. Функциональная система главных трезвучий. Четырехголосный склад. Виды расположений. Соединение главных трезвучий.	
		2	Әуенді үндестіру. Гармонизация мелодий.	1
		3	Негізгі үшдыбыстылықтың жылжуы. Перемещение главных трезвучий.	1
		4	Басты үндестіру. Гармонизация баса.	1
		5	Терциялық тондардың секіруі. Скачки терцовых тонов.	1
		6	Каданстық квартсекстаккорд. Кадансовый квартсекстаккорд.	2
		7	Негізгі үшдыбыстылық секстаккордтары. Секстаккорды основных трезвучий.	2
		8	Өтпелі және қосалқы квартсекстаккордтары. Проходящие и вспомогательные квартсекстаккорды.	2
		9	Доминантсептаккорд және оның айналымдары. Доминантсептаккорд и его обращения.	2
		10	Субдоминанта тобының аккордтары. II саты секстаккорды. Табиғи мажордағы II^5_3 . Аккорды субдоминантовой группы. Секстаккорд II ступени. II^5_3 в натуральном мажоре.	2
		11	Гармониялық мажор. Гармонический мажор.	1
		12	VI саты үшдыбыстылығы. Аяқталмаған айналым. Трезвучие VI ступени. Прерванный оборот.	1
		13	II саты септаккорды және оның айналымдары. VII саты септаккорды және оның айналымдары. Септаккорд II ступени и его обращения.	2

Тақырып Тема		Тақырыпша Подтема		Тапсырмалар саны Количество заданий
КК од	Аты Наименование	КК од	Аты Наименование	
			Септаккорд VII ступени и его обращения.	
		14	Доминанттық нонаккорды. Доминантовый нонаккорд.	1
		15	Доминанта тобының аз қолданылатын аккордтары (VII ₆ , III ₃ ⁵ , D ⁶). Менее употребимые аккорды доминантовой группы (VII ₆ , III ₃ ⁵ , D ⁶).	1
		16	Фригиялық айналымдағы табиғи минор. Натуральный минор во фригийских оборотах.	1
		17	Диатоникалық секвенция. Диатоническая секвенция.	1
2	Хроматика	1	Аккордтардың ладтағы альтерациясы. Альтерацияланған субдоминанта (DD). Альтерация аккордов в ладу. Альтерированная субдоминанта (DD).	2
		2	Хроматикалық жүйе. Жақындығы I дәреже тональдігіндегі ауытқулар. Хроматикалық секвенция. Хроматическая система. Отклонения в тональности I степени родства. Хроматическая секвенция.	2
		3	I дәреже тональдігіндегі модуляция Модуляция в тональности I степени родства	2
	<p>Жағдаяттық тапсырмалар: Әртүрлі түрдегі (тест, таблица, график, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б.) ұсынылған ақпарат негізіндегі жағдаяттар (оқиға, мәселе, шынайы өмірде болған оқиға)</p> <p>Ситуационные задания: Ситуация (случай, проблема, история из реальной жизни) в основе, которой содержится информация, представленная в разнообразном виде (текст, таблица, график, статистические данные, картина и т.д.)</p>			2 жағдаятқа (1 дұрыс жауабы бар 5 тапсырмадан 10 тапсырма 10 заданий на 2 ситуации (по 5 заданий с выбором 1 правильного ответа)
	Тестінің бір нұсқасында тапсырмалар саны:			40
	Количество заданий в одном варианте теста:			

4. Тест мазмұны:

Диатоника - Басты үшдыбыстықтардың қызметтік жүйесі. Негізгі тоналдік қызметтер. Гармониялық айналымдардың түрлері. Үшдыбыстықтардың ара қатынастарының түрлері. Төртдауысты құрылым. Орналасу түрлері. Үшдыбыстықтардың тығыз және кең орналасуы. Дауысты алып жүрудің үш түрі (түзу, параллель, косалқы). Үшдыбыстықтардың гармониялық қосылулары 4-5 ара қатынас. Үшдыбыстықтардың 4-5 ара қатынаста мелодиялық қосылуы. Үшдыбыстықтардың 2 ара қатынаста мелодиялық қосылуы. Әуенді ладтың басты сатыларындағы үшдыбыстықтарды гармонизациялау.

Функциональдық қозғалыстың логикасы. Басты үшдыбыстықтардың ауысуы. Қолдану жағдайлары. Басты ладтың басты үшдыбыстықтардың ауысуды қолдана отырып гармонизациялау. Терциялық тондардың секірулері. Екі үшдыбыстықты секіру арқылы қосылу. Сопрано мен тенордағы терциялық тондарын секіруі. Каданстық квартсектаккорд. Қолдану жағдайлары. Басты үшдыбыстықтардың сектаккордтары. Ладтың басты сатыларындағы сектаккордтарды мажор мен минорда басты және қосалқы сатылардағы үшдыбыстықтармен қосу (дауысты баяу алып жүру және секірулер арқылы қосу). Екі сектаккордтарды қосу. Өтпелі және көмекші квартсектаккордтар. Доминантсептаккорд және оның шешілуі. Доминантсептаккордтың шешілуіндегі секіруі және оның шешілуі. D7 секстамен. Субдоминанталық топтың аккордтары. II сатыдағы сектаккорд. Қосарланудың ерекшеліктері, олардың фонизмға әсері. Каданста және құрылым ішінде қолдануы. Шынайы мажордағы II⁵₃. Гармониялық мажор. Дауысты алып жүрудің ерекшеліктері. Перечень. VI сатыдағы үшдыбыстықтар. Үзілген айналым. Үзілген каденция. Музыкалық құрамның кеңейтілуі. II сатыдағы септаккорд және оның шешілуі. II7 және оның қосалқы айналымдардағы шешілуі. VII сатыдағы септаккорд және оның шешілуі. Шешілу ерекшеліктері. Доминанталық нонаккорд. Нонаккордтың құрылымдық-функциональдық ерекшеліктері. Қолданылуы, дайындалуы, шешілуі. Орын ауысуы. Доминанталық топтың аз қолданылатын аккордтары (VII₆, III⁵₃, D⁶), бұл аккордтардың белгілі бір гармониялық айналымдарда қолданудың ерекшеліктері. Фригиялық орамдардағы шынайы минор. Айналымдардың түрлері (баста, сопрано, орта дауыстарда). Гармонизациялау ерекшеліктері. Қолданылуы. Диатоникалық секвенция. Қосалқы септаккордтар. Секвенцияның ауыспалы бөліктерінің ішкі және сыртқы дыбысының қозғалыс ерекшелігі. Минордағы диатоникалық секвенциялар. Қолданылуы.

Хроматика – Альтерацияланған суубдоминантаның аккордтары (қосарлы доминанта). Олардың каденциялардағы, құрылым ішіндегі қолдануы, толықтырулардағы альтерацияланған субдоминанта аккордтарымен қоса қосымша айналымдар. Форманың өзге де тұрақты бөлімдерінде. Үлкейтілген секстамен қоса альтерацияланған субдоминантаның аккордтары. Хроматикалық жүйе. I туыстық дәрежедегі тоналдіктерге ауытқу. Тоналдік ара қатынастардың түрлері. Ауытқулар. Қосалқы тоника, доминанта, субдоминанта ұғымы. Ауытқулардың түрлері. Ауытқуды қолдану. Хроматикалық секвенция. Бағыт пен кадам. Секвенцияны қолдану. I туыстық дәрежедегі тоналдіктегі модуляция. I дәрежедегі туыстық тоналдігіндегі модуляциялау тәсілдері. Модуляцияның бағытталуы.

Диатоника - Основные тональные функции. Виды гармонических оборотов. Типы соотношений трезвучий. Четырехголосный склад как основа для практического изучения классической гармонии. Тесное и широкое расположения трезвучий. Плавное соединение трезвучий. 3 типа голосоведения (прямое, параллельное, косвенное). Гармоническое соединение трезвучий 4-5 соотношения. Мелодическое соединение трезвучий 4-5 соотношения. Мелодическое соединение трезвучий 2 соотношения. Гармонизации мелодии трезвучиями главных ступеней лада. Логика функционального движения. Виды перемещения. Гармонизация баса главными трезвучиями лада с применением перемещений. Скачки терцовых тонов в сопрано, теноре. Соединение сектаккордов главных ступеней лада в мажоре и миноре с трезвучиями главных и побочных ступеней (плавное голосоведение и соединения со скачками). Соединение двух сектаккордов. Проходящие и вспомогательные обороты. Проходящий и вспомогательный квартсектаккорд. Обращения доминантсептаккорда как средство гармонического развития внутри построений. Скачки при разрешении D₇ и его обращений. D₇ с секстой. Сектаккорд II ступени, применение в кадансах и внутри построения. Побочные трезвучия мажора и минора. Особенность применения. Гармонический мажор. Перечень. Прерванный оборот. Прерванная каденция. Септаккорд II ступени и его обращения. Кадансовые обороты с участием септаккорда второй ступени и его обращений. Применение септаккорда второй ступени и его обращений как средств гармонического развития внутри построений. II7 и его обращения во вспомогательных оборотах.

Септаккорд VII7 ступени. Функциональная принадлежность. Приготовление. особенности разрешения. Проходящие обороты. Вводный септаккорд с квартой. Доминантовый нонаккорд, определение. Структурно-функциональная особенность нонаккорда. Применение, приготовление, разрешение. Перемещение. Менее употребимые аккорды доминантовой группы (VII₆, III⁵₃, D⁶), особенности применения данных аккордов в определенных гармонических оборотах. Натуральный минор во фригийских оборотах, определение. Разновидности оборотов (в басу, сопрано, средних голосах). Особенности гармонизации. Применение. Диатоническая секвенция. Виды секвенций. Побочные септаккорды.

Хроматика - Альтерация аккордов в ладу. Появление альтерированных аккордов в мажоре и миноре. Аккорды альтерированной субдоминанты (двойной доминанты). Их применение в каденциях, внутри построений, вспомогательные обороты с аккордами альтерированной субдоминанты в дополнениях, других устойчивых разделах формы. Аккорды альтерированной субдоминанты с увеличенной секстой. Хроматическая система. Отклонения в тональности I степени родства. Типы тональных соотношений. Отклонение. Понятия побочной тоники, доминанты, субдоминанты. Разновидности отклонений. Применения отклонений. Хроматическая секвенция. Строение звена. Соединение звеньев. Направление и шаг. Применение секвенций. Модуляция в тональности I степени родства. Понятие модуляции. Местоположение в форме. Отклонение и модуляция. Понятие общего и модулирующего аккорда. Способы модуляции в тональности I степени родства. Направленность модуляций. Натуральный минор в модуляции.

5. Тест орындауының орташа уақыты:

Тестінің бір тапсырмасын орындап шығуға белгіленген уақыт:

B1 бөлігі	бір дұрыс жауабы бар (1/5)	- 1,5 минут
B2 бөлігі	бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар (б/б)	- 2 минут
B3 бөлігі	жағдаяттық (бір дұрыс жауабы бар)	- 2 минут

Тестінің толық орындалу уақыты – 70 минут.

6. Нұсқалар мен тапсырмалар саны:

Тест нұсқаларының баламалылығы:

- тестілердің спецификацияға сай құрылуымен;
- өзара ауыстыруға келетін тапсырмалардың әр түрлі нұсқаларда бір орында келуімен;
- барлық нұсқаларда қиындық деңгейінің бірдей болып келуімен жүзеге асырылады.

Бір тестіде 40 тест тапсырмасы.

7. Бағалау.

Бағалау кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін - 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін - 2 балл,

- жіберілген бір қате үшін - 1 балл,

- екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

8. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Дубовский И.И., Евсеев С.В., Способин И.В., Соколов В.В. Учебник гармонии. М.: Музыка, 2007.

2. Абызова Е.Н. Гармония. М.: Музыка, 2008

3. Мясоедов А.Н. Учебник гармонии. М.: Музыка, 1994

ҰТО директоры

Р.Әлімқұлов